ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME

Nr 4. JULEN 1998 30.årg.

JULETANKER I DESEMBER 1998

Det nærmer seg jul atter en gang og vi sier ofte til hverandre » Ja tenk du nå æ det alt jul igjen, ja æ må si at et år det går fort gitt, å bli tia a»?

SKJERNØYPOSTEN ha tatt seg en tur på Grendehusets kafé for å lodde julestemningen der. Og det første vi møter er Johanna Nilsen med sin »butikk» full av juleting. Hun har allerede produsert en hau med julepresanger, det være seg juleforklær juleduk, julekurver eller en pose til julegodteri, salget ser ut til og gå unna.

Det er liv og røre på kafeen i dag, både unge og gamle har inntatt bord og stoler, det knitrer fra ved ovnen og stearinlys er tent på alle bordene, en lun stemning møter oss.

Ved et av bordene møter vi tre barn, Iselin Toft Dyrstad - Anne Gro Dyrstad og Elisabeth Jentoft Berge, alle har de spist middag på kafeen i dag, nå er det ukens godteri som skal fortæres, de tygger og koser seg, Vi setter oss ned og spør om de har lyst til å fortelle om hva de synest om jula. Jo da det vil de gjerne.

Når dere høre ordet jul, hva tenker dere da, spør vi?

Elisabeth sier:»julesokker, det er kjempe gøy når jeg ser julesokkene henge oppe, for da vet jeg at det er no spennende opp i dem». Iselin synest det er gøy når fjøsnissen kommer, og når han skal spise grøten sin som hun ha laget til han. Anne Gro liker og pynte juletreet. I stua har de et stort tre, men Anne Gro har også et på rommet sitt et lite plastikk juletre, det har hun fått av sin pappa, han hadde det når han var liten.

Vi spør videre, hva er dere opptatt av før julekvelden kommer?

De synest alle det er kjempe gøy og lage julepakker. Anne Gro, har helt alene sydd en pute brodert med kryssting. Og så har de julekalender, hvor de hver dag får pakker av forskjellig slag. Når vi spør om hvorfor feirer vi jul, ja da svare de alle tre»for da ble Jesus født».

Hva er den beste maten dere får i jula, spør vi spendt?

Fors. s. 2

Fors fra s. 1.

Iselin vil helst ha krydder kake, Anne Gro synest kake med marsipan lokk, er noe av det beste kake hun kan tenke seg, Ja en gang fikk hun til og med 3 marsipan roser helt for seg selv. Elisabeth er glad i kakemenn, noe hun også baker mange av før jul.
»Hva spiser dere på selveste julaften»,spør vi undrende?
»God mat, selvfølgelig» sier de alle tre. Ingen av dem kan huske at de har hatt det samme hver julaften, det kommer helt an på hvem de feirer julaften i sammen med.
Hva står så øverst på ønskelisten spør vi Iselin og Anne Gro(Elisabeth var gått hjem da det spørsmålet kom opp) Iselin ønsker seg en Barbie dukke med hula skjørt og mange hårfarger i håret sitt. Anne Gro har et stort ønske om å få en levende hest med kjerre. Vi får håpe og tro at alle tre får en fin jul og ønskene sine oppfylt.
Det samme sier vi til dere kjære lesere, en riktig god jul, med mye glede og godt fellesskap både i jula og i det nye året vi har foran oss.

TIL GRENDEHUSETS GODE HJELPERE

Av Magnhild Brovig 23. 09. - 98.

Høsten er igjen over oss, og øya er falt til ro. En regn full sommer er tilbakelagt, den var ikke mye god. Turistan har dradd sin kos med sitt pikk og pakk`og myggen og vepsen for seg forhåpentlig har sagt takk.
Men øyas innvånere våkner igjen til dyst de tar fatt der de slapp i vår. Med liv og lyst. I dag åpnes kafeen igjen for unge og gamle kunder. Et tilbud vi setter pris på, reine kosestunden. Her kan vi sette til livs kjøttkaker, komper og gryteretter samt kaffe og kaker ja ,allting metter. Dyktige damer for kafedriften står og penger i kassa de til grendehuset får.
En frivillig innsats de legger for dagen. Hurra for jentene på øya, det finnes ikke magen. Øyas befolkning har fått eget grendehus nå men skal vi få glede og nytte av det, må vi alle stå på. Til dette har vi fatt utrolig respons fra mange som har svettet og jobbet i kveldstimer lange. Til disse vi gjerne vil rette en takk og det hele startet da vi fikk kommunal kloakk. Ås og Høyland med maskinen starta å grave. De likte seg så godt på øya vår, så vi fikk det som gave. Som om ikke det var nok fikk vi en hyggelig sjekk som vi gladelig putta i vår magre pengesekk.
Egelands rørlegger firma kom med arbeidskraft til øya i sør og la opp ledningsnettet med mutter og rør. Gammeldassen ble nå en saga blått. For på loftet vi både vask, dusj og klosett har fått. En sponsergave som kjærkommen var. Vi takker og bukker, den saken er klar, Elektro Sør kom med ledning og kontakt og sørget for at alt elektrisk ble skikkelig lagt. For lys måtte vi jo ha på vårt nye toalett så vi kunne se å bli av med vår kaffeskvett. Trematerialer ble sponsa av Byggmakker sør. En kjærkommen gave hvis noen spør. Det ble nok til både vegger, gulv og tak. Med slike gaver, er det da noen sak. Fra Fargehandelen fikk vi både lakk og belegg materialer både til gulv og vegg. Flittige hender med kyndighet fikk alt til å klaffe. Mens de i pausene slappa av med kaffe, Så nå kan vi slippe stanken fra gammeldassen for på loftet står klosettet og tar i mot massen. Og der er det bare å trykke på knotten så forsvinner hele dritten rundt Rosnesodden. Harry har fått en egen vask i snekkerbua han så der kan ungan kose seg med varmt og kalt vann. For nå har vi fått borehull med vann i massevis og på dette setter små og store ganske mye pris, Ja, Harry og hans hjelpere dem skal vi alle ære, som gjør en kjempeinnsats med å ongan våre lære å snekre fuglekasser lage skjærebrett og fine tollepinner. Noe som er kjekt å ha for alle de som vinner. På kvisten koser øyas små seg med maling, garn og tøy. Der holder arbeidsstua til, og der har de det gøy. Mødrene de tar sin tørn, og med sin kreativt blir det laget mange fine ting, det er noe alle vet. Også noen voksne barn som liker sang og sprell og løyer holder til i dette hus med show og ablegøyer. Latteren står høyt i sky, når det lages til revy. Kanskje engang ut på våren får vi se hvordan resultatet blir av det.
Mannfolkan her ute både ungkarer og fedre må vi også skryte av og i dag få hedre. De har flittig troppet opp med hammer og med sag ofret av sin fritid og tatt mange tunge tak. Dugnadsinnsatsen kan dere jammen være stolte av karer. Det er nesten helt utrolig hva dere enn klarer. Stolte kan vi vise fram klubbhuset vårt til alle og ikke ei gammel rønne som står der å forfalle. En gang var dette en skole som fleste vet med matte, norsk, historie i alle

Fors. s. 8.

SKJERNØYPOSTEN

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Redaktør: Sigurd Aalvik, Tlf. 382 68611
I redaksjonen:
Georg Walvick, Tlf 382 68636
Norvald Jenssen, Tlf 382 68675
Evert Knutsen, Tlf 382 68686
Rita T. Dyrstad Solvang, Tlf 382 68716
Adr.: Skjernøy, 4500 Mandal.

Postgirokonto: 0802 5425368

Kontakt i USA:
Mrs. Agathe Thompson
865 Buck kd., Stone Ridge
N.Y. 12484

Abonnent pris pr. år kr 50,-
USA $ 10,-

Litt fiskeprat

Vi begynner med hummerfisket som en ikke kan kalle hummerfiske lenger. Det fiskes bare brøkdelen av tiligere fangster. Et båtlag i 1950 - 60 årene med en 20 fote motorbåt fisket mer hummer enn alle som fisker hummer rundt Skjernøya i dag. Da var det over 20 båter med yrkesfiskere som fisket med 100 til 250 teiner pr. båt, pluss mange robåter med kone og barn. I år var det bare 3 båret som fisket med 60 til 100 teiner pr. båt, pluss noen pensjonister og fritidsfiskere med 15 til 20 teiner hver.
En kan lure på om dette er siste generasjon av hummerfiskere hvis ikke hummeren kommer tilbake, men utsiktene er ikke lyse, nesten ikke småhummer å få.
Så over til fangstene: De heldigste som fisket i de ytterste holmer og skjær har fått 3 til 4 hummer pr. teine etter å ha fisket i to måneder, mens de som fisker innenkjærs bare har fått noen få stykker, eller vel en hummer pr. teine, og noen har ikke fått en eneste småhummer inne i fjorden og sundene. Det har vært mye dårlig vær, men vi har unngått de verste høststormene så teinetapet er lite.

Fisket med garn har i høst vært dårlig, men det har vært en god del torsk i ålerusene så kanskje juletorsken er sikret i år også.
Reketrålerne har hatt i høst bra fangster når været har vært laglig, men de har problemer med kvoten på kokte reker, da leveransen har vært stor, men de kan levere rå reker men da er prisen dårligere.
Når dette leses er nok trollgarna i sjøen etter juletorsken. Så ønsker vi lykke til med fangsten og vell møtt i det nye året.....

Er det tjuvfiske av hummer?

Ja det kan se slik ut om sommeren med krabbeteiner. Det er nesten tomt fot hummer der krabbeteinene har ligget i hele sommer, og en masse teiner er også lagt ulovlig, alt for grunt. Alle som ikke står i fiskermanntallet , det vil si fritidsfiskere , må legge teinene på 25 meters dyp eller mere, og dette synders det veldig mot. All slags tjuvtriks blir brukt. Noen små bordbiter, pinner og greiner som flåt, slik at det ser ut som driv ved, mens andre setter rekker på 8 - 10 sammenleggbare plastteiner, kalt «salmebøker» av fiskerne på grunt vann og gjemmer tauene i sprekker som går mot sjøen på holmene. De som fisker lovlig med åleruser har opplevd å få lenker av krabbeteiner av typen «salmebøker» over rusene sine. Noen av disse som driver dette tjuvfisket er turister i lystbåter som kommer fra sør og vest Norge på tur langs kysten og har stabler med «salmebøker» som de setter ut om kvelden og trekker dem om morgen, for så å forsette ferieturen øst eller vestover. Men også andre som ferdes og har tilhørighet i kystsonen fisker med ulovlige redskaper på ulovlig dyp. Vi vet jo ikke om de tar hummer, men en har jo mistanke for teinene settes på fra 2 til 12 meters dyp, der holder hummeren til på den tiden av året og kontrollen er nesten lik null. Det er helst i den indre del av Skjærgårdsparken dette tjuvfisket pågår, og bør stoppes før hummerfisket forsvinner av seg selv.....

En uforglemmelig Amrirka-tur Fors fra s. 5.
Siste kvelden var alle utover kvelden og til langt på natt. Dagen etter var det pakking. Det var ikke helt enkelt, koffertene var blitt mye mindre etter at de fleste hadde handlet over evne. Det ble pakket i sekker og i gamle kofferter som kom ned fra loftet til vår gjestfrie husvert Jim, så til slutt fikk vi alt med oss

De siste som hørtes fra en flokk med fornøyde nordmenn var: « Good bye Jimmy, good bye » før bussen vår satte kursen mot Kennedy airport.

En tur vi aldri vil glemme og en takk til Anne Turid Trysil og alle i Amerika som gjorde denne turen mulig for oss. Vi gleder oss til neste gang.

Ungdomsforeningen.

Så er vi igjen gått inn i en ny adventstid, og forberedelse til julen er igang, også her i ungdomsforeningen.
.Det ble avholdt en møtehelg ved Magne Kjetså i okt. med to møter, og en rekekveld og søndagsfrokost sammen med søndagsskolen var godt besøkt. Kveldsbibelskolen har hatt 4 kveldskurs med 15 - 20 deltagere.
I oktober ble det avholdt et felles leder og styremøte for alle som har forskjellige samlinger på kapellet. Dette var så positivt at det ble ønske om gjentagelse neste år.
Nytt av året var også medlemsmøte der en ønsket en åpen samtale om navneendring på foreningen. På bakgrunn av samtalen har styret enst. forslag på årsmøte om å utsette denne saken.
Juletrefesten for voksne ble også drøftet. Dette på grunn av at det er vanskelig å få komite til begge festene, å være opptatt 3 dager i romjulen med juletrefester er det mange som synes er mye. Hva gjør vi så? At vi lever i en annen tid enn tiligere er i alle fall sikkert - årsmøtet får drøfte dette.
Andre saker på årsmøtet 9. des. blir også nye lekter og papp på kapellets vestre tak.
Bordene i storsalen er det også ønske å gjøre noe med.
Så minner vi om Flekkerøyguttenes sangmøte fredag 11. des. og søndag 13. des. kl **15.30**(merk tiden) som sammen med menighetsutvalget der vi «synger julen inn».
Fredagstreff med grøt, sammen med ungdomsgruppa 18. des kl 19.30.
Julaftens gudstjeneste begynner kl **14.30** (merk tiden) Ungdomsforeningens juletrefest 28. des kl 19.00 og Søndagskolens juletrefest begynner kl 17.00.

Kvinneforeningene.

Vesterøyas kvinneforening hadde utlodning fredag 23. okt. med bra oppslutning og godt resultat kr 11.800. Østerøyas kvinneforening hadde utlodning lørdag 14. nov. samme med god oppslutning og med godt resultat kr 13.426. Dessverre er det dårlig rekruttering til disse kvinneforeningene. Det er helst de eldre som holder på, og medlemmene blir færre etter hvert. Men de gjør en strålende innsats. Kvinneforeningene har holdt på i mange år og det er mange penger som er samlet inn til misjonen på den måten.

Skjernøy Helselags Årsmøte/utlodning.

Fant sted på Kapellet tirsdag 1. des. Leder i helselaget, Oddbjørg Berge ønsket de rundt 30 frammøtte velkommen, før Torborg Ånensen holdt andakt.
Årsmeldingen ble lest av Oddbjørg Berge og viste er godt arbeidsår for helselaget. Kasserer i laget Bodil Aalvik leste regnskapet som ble godkjent uten merknader. Det ble vedtatt å heve kontingenten til kr 75.00.
Etter valget som var skriftlig er styret i Skjernøy Helselag som følger: Oddbjørg Berge, Bodil Aalvik, Tove Jenssen,(gj. valgt) og Jorunn Abrahamsen (gj. valgt) Janne Knutsen (ny). Varamenn: Ingebjørg Handal og Inger Lise Adriansens (ny).
Oddbjørg Berge ble gjenvalgt som leder og Jorunn Abrahamsen som nestleder. Tordis Larsen som revisor. Det ble servert kaffe og vafler og i pausen ble det solgt lodd. Mange gevinster skulle loddes ut. Helselaget hadde også gått rundt med en loddbok. Loddsalget og det som kom inn på loddboken innbrakte kr 9676.00 et resultat som helselaget er veldig godt fornøyd med.
Skjernøy Helselag vil takke folket på Skjernøy for all støtte i det arbeidet Helselaget driver.

J. A.

En uforglemmelig Ameirka-tur 1998.

Av Magnhild Brovig.

Den 26. Juni satte 21 personer satt på flyet fra Kjevik via Sola og Amsterdam og derfra til Kennedy Airport i USA. Målet var å vare med på familiestevne i Pewamscoff hvor etterkommerne etter Tomine og Kristian Pedersen ~~Farestad~~ skulle samles i tre hele dager fra 3-5. juli.

Eldste mann var Hjalmar Hansen som går i sitt 89. år. Med i følget var 14 av hans familie pluss jeg og min datter Kirsti Ann. Alle oss nedstammer fra Kristiane Hansen fra Skjernøysund som var søster av Paulus Kristiansen. Paulus familie var representert med 9 hyggelige mennesker som var med på å gjøre turen vellykket. Etter litt turbulens ned mot Sola, gikk resten av turen som en drøm.

Vi ble tatt imot av familien vår i Amerika med brask og bram. Ettersom vi hadde 7 dager til rådighet ble vi spredt for alle vinder. Noen dro til New Jersey mens andre havnet i New Haven. Kirsti og jeg ble møtt av min kusine Abel som tok oss med til staten Island. Hun er datteren av min Fars søster Linda. Jeg hadde ikke sett henne på 51 år og da var vi henholdsvis 10 og 12 år. Det var som en drøm å komme til Amerika å treffe henne. Søndagen var det overaskelses party for hennes bror Herbert som fylte 70 år. Han viste ikke at vi skulle komme så vi ble gjemt på kjøkkenet i restauranten med norske flagg og caps. Da selskapet var godt i gang kom vi inn og sang bursdagsangen på norsk. Det ble litt av en overraskelse kan jeg hilse og si. Det gikk lang tid før han ble overbevist om at det virkelig var oss, og han trodde det var noen som hadde blitt lånt ut fra Sønner av Norge. For gjestene var det også en stor overraskelse. Vi ble kysset og klemt i lange baner og alle skulle høre om Norge. Jeg med min dårlige engelsk plapra i vei så godt jeg kunne så det ble sikkert mange misforståelse ut av samtalene. Men pytt hva gjør vel det i hyggelig selskap.

En dag fikk vi oppleve en virkelig tornado. Den kom susende over Staten Island i en viss fart. Jeg trodde det var jordskjelv for hele huset rista. Træme lå langflate og virvla rundt som et hespetre, sammen med et forferdelig regnvær. Etter tre minutter var det hele over og sola kom skinte fra skyfri himmel igjen.

Vi besøkte frihetsstatuen og Ellis Island hvor det var veldig interessant å gå og se hvordan emigrantene hadde kommet til det forjettende land for mer enn 100 år siden. I dag er det museum og en masse ting fra gammel tid er samlet sammen. Møbler, klær, kopper og kar samt verktøy og redskaper. Et sted med masse nostalgi.

New York fikk også besøk av oss. En enorm stor by som vi bare fikk sett en brøkdel av, men det vi så var bare positivt. En renere by har jeg aldri sett. Ikke et papir eller en sigarettsneip var å se. Men så var det søppelkasser på hvert gatehjørne og de ble flittig brukt. Der har vi nordmenn mye å lære. Politi var det i gatene hele tiden så det var trygt å gå selv om en var alene.

Etter 6 dager reiste vi til Boston med tog. Der traff vi vår norske familie igjen og vi ble alle kjørt til et hotell hvor vi skulle tilbringe de neste tre dagene. Her vrimlet det av vår amerikanske slekt. Noen hadde vi truffet før. De hadde vært på Skjernøy for fire år siden i familieparty. Det ble stor gjensynsglede som seg hør og bør. Mange hadde reist like langt som oss og enda lengere for å delta. Det var etterkommere av de fire brødrene Tidemand, Kristen, Peder og Olaf Pedersen fra Farestad som tidlig på 1900 tallet dro til Amerika for å søke lykken. De fleste av deres barn er døde, men 8 fettere og kusiner møttes og en stor flokk tre - fire og femininer var samlet. I alt 135 personer.

Tidemands sønnesønn Dean Pedersen drev ei stor dobbel kirke i Schwamschoff hvor vi alle var samlet til hummerfest på kirkebakken. Et vidunderlig sted like ved en sandstrand. Om kvelden var det et enormt fyrverkeri i anledning av Amerikas nasjonaldag 4. juli. Der sparte de ikke på kruttet.

Dagen etter var vi samlet til Gudstjeneste i presten Deans kirke. Vi som ikke var så dreven i engelsken fikk ikke det store utbyttet, men det var en fin høytidsstund. Etterpå var det kirkekaffe med stående bufe og all slags god mat.

Mer eller mindre familieartister opptrådte med sang og taler, så vi fikk oss mang en god latter. Engelsken gikk heldigvis bedre og bedre dag for dag, og noen lærte seg også litt norsk etter hvert. Det var også tre fra Sunnmøre som glimret med sitt nærvær. De va etterkommere av Anna som var en søster til brødrene Pedersen, og selv om deres dialekt kan være vanskelig nok så forstod vi dem iallfall. Vi var også i hageparty i prestegården hvor vi koste oss med grillmat og jordbærkake. Han hadde en hel yttervegg med gamle dobber som var samlet gjennom en årrekke. Tenk dobber hengende på en vegg i Amerika !! Helt utrolig. Etter tre dager reiste de fleste av oss til New Haven hvor vi ble innlosjert hos familier. Vi bodde 15 stykker i bare ett hus og hadde noen fantastisk dager der. Svømmebassenget ble flittig brukt. Været var topp så vi vare ute til langt på natt. De siste dagene var vi så pass gode i engelsk at vi norske faktisk bare snakka engelsk med hverandre.

Fors. s. 3.

Det var en gang (4.)

Av Fridtjof Hald (fortsettelse fra forrige nr.)

Selv om gårdsbrukene var små, fikk jeg i mitt senere yrke som sorenskriver i et jordbruksdistrikt erfaring for at for arbeid med jorda gjelder de samme prinsipper enten bruket er stort eller lite.
Men jorda ga ikke bare matnyttige produkter. Aldri kan jeg glemme de små havene hvor spesielt rosenbuskene inntok en fremtredende plass. Jeg syntes rosene hadde en spesiell fin lukt, og jeg har et særskilt minne som er knyttet til sommerens solglade dager.
Jeg har geburdsdag i begynnelsen av juli, og Bolette husket som regel dagen med en bukett roser, noe jeg satte stor pris på.

Men rosene var så langt fra enerådende i havene. Der var det ellers keiserkroner, stmorsblomster, tusenfryd og andre blomster som jeg i dag ikke husker navnet på. Men det er en plante som jeg ikke glemmer. Det var en grønn liten nålebusk som jeg synes å huske ble kalt "ambrekk"? og som luktet så godt.

Jeg har foran omtalt slåttonna. Når denne var ferdig, var det fremdeles mange dager og uker igjen av ferien, og hvorledes kunne nå disse arte seg? Jeg har ikke tidligere omtalt fisket. Dette var også en viktig del av naturalhusholdningen. Fisken var ikke bare en del av det daglige brød, men ga også kontanter ved salg. Nå var vel sommeren ikke den del av året som ga de største fiskefangster den gangen. Det var helst laksen og makrellen som var gjenstand for fangst. Såvidt jeg husker var det bare kilenot som ble brukt etter laksen. I Sundet var det ingen som brukte krokgarn. Ukefredningen var fra fredag kl. 18.00 til mandag kl. 18.00, men jeg tror laksefisket begynte adskillig tidligere på året enn det gjør nå. Laksefisket ga ikke de samme fangster som i tidligere tider. Om det er sant, vet jeg ikke, men det ble fortalt om Gjert, som hadde lakserett ved Stusøy, at han kunne stå på trappa hjemme i Sundet og anslå fangsten når de kom roende hjem etter å ha sett til garna. Det skulle han etter sigende ha gjort ved å se hvor dypt sjekta lå i sjøen. En kan jo tro hva en vil. Det ble også fortalt at man i tidligere tider så til garna ved Stusøy tre ganger om dagen når fisket var på sitt beste.

Når det gjaldt salg av laksen, husker jeg at Karlsen på Tregde var oppkjøper og kom innom Sundet i kveldinga for å kjøpe eventuell fangst. For at laksen skulle holde seg best mulig, var den pakket inn i en våt striesekk.

Makrellen ble før krigen - i likhet med nå - tatt enten i not, med makrellgarn eller på dorg. Når det gjaldt notfisket, var det landnot som ble brukt. Snurpenota kom senere. Når vind og strøm satt makrellen under land, kastet man nota fra land. For dem som bodde i Sundet var det to steder hvor det var aktuelt å kaste med nota. Det var innerst i Kjerkevika og i Juvika. Det kunne også hende at man ikke kastet, men rett og slett stengte makrellen inne i ei bukt eller vik og tok den opp senere hvis den ikke var gått i garnet. Dorging etter makrellen foregikk på det som var tradisjonell måte den gang, d.v.s. snøre med søkk, fortøm og sluk. Redskapen var på langt nær så ekkektiv som dagens.

Ved siden av lakse- og makrellfisket foregikk det også annet fiske med f.eks. trollgarn og blegegarn. Kjølping etter lyr med stang etter båten var en ny måte å fiske på som, såvidt jeg husker, begynte for alvor i 30-årene. Enkelte kalte det for "horvefisket". Muligens var det bevegelsen med stanga som ledet tanken hen på det å horve.

Fors. s. 8.

Det var i krigens tid (13)

Vi avslutter her med fortellinger fra krigen, og med et intervju med Birgit Jenssen og Paul Kristiansen. Tilsammen har det nå vært 13 episoder. Det er ikke så mange gjenlevende på øya som opplevde krigsårene her ute. Vi mener det er verdifullt stoff som er sikret for ettertiden. Tiligere har Andreas Dyrstad flere fortellinger. Vi takker alle som har vært med å bidradd.

Intervjuet i forrige nr. sluttet med at Birgit fortalte at hun var med i et sangkor som Sigrid Aalvik Gabrielsen hadde startet, det var en god gjeng og svært sosialt. Hun forteller videre at de fant på en hel del blant annet spleiselag i privat regi alle tok med seg noe, så laget vi kjøttsuppe eller komper, de kom med både kjøtt og flesk, ja så hadde vi låvefester, men speiselager var vi hjemme hos noen. Så vi laget mye moro selv det var en veldig spent tid vi var inne i. Hun forteller det var mange som forlovet seg under krigen. Paul forteller videre at de var utsatt for mye rart. En kveld de hadde tatt båten til Kleven for å gå på kino i Mandal, vi var fire stykker. Når vi skulle hjem var klokken 21.00 og bekmørkt, vi ble stoppet av den tyske vakten på brygga i Kleven. Han sa at vi ikke kunne ta båten hjem før det var blitt lyst. Hvis vi gikk ut nå ville de skyte på oss fra Kua. Men vi hadde jo ingen plass å ligge så vi spurte om vi kunne gå hvis han lovet ikke å skyte på oss, det gjorde han men da vi var kommet til østsiden av Gismerøya begynte de å skyte fra Kua, vi la oss flate i båten men de så ingen ting så de holdt opp etter en liten stund. Vi satt jo sekken og tollen i eksosen så det ikke skulle bli så høy lyd og det gikk godt til vi var ved Austerodden, der var jo tyskerne på Høgvarden, vi hadde jo ikke sagt ifra til dem, regelen var at når vi skulle noe så måtte en si ifra ellers ble en skutt på. Ved Austerodden la vi båten helt inn til land så de ikke skulle få sett oss, men når vi var klar odden så skjøt de fire fem skudd fra Høgvarden mot oss, men de kunne jo ikke se oss. Så vi lurte oss langs Rosneslandet og over til Ankerodden og inn til brygga. Når det var mørkt så måtte vi alltid si i fra når vi gikk, ellers ble vi skutt på. Når det var mørkt så måtte vi alltid si i fra når vi gikk, ellers ble vi skutt på.

Den gang vi var evakuert til Landøy gikk vi ut for å fiske utforbi Skjernøya, vi viste det var ulovlig å ligge å fiske der når Skjernøya var evakuert, men vi tok en sjangse på at de ikke så oss, mens jeg lå her nede på Krågeboen så kom det en båt i mot meg, den lignet på en livbåt og det var mange folk ombord og de var tungt bevæpnet. Noen steg ombord til meg for å spørre etter passet, men det hadde jeg jo ikke, og at jeg lå og fisket på Krågeboen var strengt ulovlig. Jeg prøvde å unnskylde meg så godt som mulig og sa at passet glemte jeg når jeg drog ut og at jeg ikke viste at det var ulovlig å fiske her. Jeg var ikke så høy i hatten da, tilslutt fikk jeg beskjed om å møte hos havnekapteinen i Turnhallen i Mandal. Og jeg måtte starte før kl 05.00 om morgen for jeg hadde ikke lon til å passere Skjernøya om dagen . Så måtte jeg sitte der i Mandal å vente til kontoret åpnet. Jeg kom da inn til denne havnekapteinen og vi satt og pratet en hel del og kom godt overens, men jeg måtte love ham å ikke gå ut å fiske der jeg var til evakueringen var over. Denne mannen hadde vi vært i kontakt med tiligere og han hadde spurt oss ut om forskjellige ting. Han var også havnekaptein i Kristiansand. Etter krigen fikk vi vite at han hadde spionert for engelskmennene samtidig han var havnekaptein. Han ble hengt på Odderøya i et tre av tyskerne, og det treet står der ennå.

Birgit forteller videre at vinterne 1941 og 42 var svært kalde det lå havis og mye snø, en kunne ikke komme ut med båt for alt var innefrosset. Vi måtte jo ha noe å gjøre, både oss og foreningen, så vi måtte jo få tak i noe garn til å strikke. Så vi klipte sauene og skulle levere ull til spinneriet på Buøya for å få noe garn. Da gikk vi med ullsekken på isen fra Rosnes til Bergstalbrygga, videre til Berge og på isen over til Omland og fra Omland til Buøya. Og hjem igjen med garn på ryggen til Kleven, fra Klevebrygga over Klevefjorden til Homsvik, hvor vi satt oss til å spise moen vinerbrød som vi hadde kjøpt i Mandal - de var helt forferdelige - de var fylt med en slaks korabisyltetøy. Så gikk vi videre hjem over isen. Det var den eneste gangen jeg gikk over Klevefjorden det var litt skumlet. Tyskerne sto og så etter oss når vi hoppet utfor bryggen i Kleven, vi måtte først vise dem grenseboerbeviset. Ja vi gikk på isen langt ut på Hellersøyfjorden iland på Hellesøy. Jeg husker min far hadde satt ut garn 23. april, og de garnene ble tatt av havisen og de ble funnet nede på Utøy. Havis så sent på året. Det var ikke mye fortjeneste når båtene lå innefrosset mange månder. Det ble grei forbindelse med Mandal etterhvert når «Flødebøtta» begynte å gå i rute, det var Paulus og Åmot og German som hadde den. Den gikk fra Landøy , Skogsøy, Tregde, Bergstø, Det var en fiskeskøyte som ble kjøpt fra Flekkerøya, det var veldig sosialt når den gikk i rute en ble så godt kjent med Tregde, Skogsøy og Landøyfolk. Ruten gikk hver torsdag og lørdag, Anne Grete Kristiansen Tregde har laget en sang om «Flødebøtta».

Fors. s. 8.

Til grendehusets gode hjelpere.....Fors. fra s. 2.

nødvendighet. Men en nedlagt skole er ingen tjent med å eie og i årenes løp har vi sett oss leie på alt som skulle vært fiksa og reparert. For å få huset til å bli mere modernisert. Og penger til slikt vokser som kjent ikke på trær. Men innsatsviljen fra alle og enhver har alle monner dradd det har det alltid gjort plutselig i år så skjedde alt så fort, vi sponsa ble så det foreslo, med strøm, kloakk og innedo. Så nå kan vi kose oss her ute og takke for det med arbeidsstue, hobbyklubb, revy og vår kafe. Her kan vi høre siste nytt om folk og fe mens komper, kaffe og vafler i mager glir ned. Lodd boka fra Vellet den går fra bord til bord. Pengene de sitter laust i år som i fjor, mange fine gevinster skal som alltid loddes ut. Trehest, akvarell samt leker og håndklær med klut. Duker og glass kopper og mye mere. Fruktkurv med epler, druer, sjokolade tvist og pærer. Med bunka med lodd vi setter her så spente kanskje har vi hellet med og en gevinst i vente. Noen går hjem med gevinst, så blide i fjeset mens andre tusler, avsted med lang nese.

Men skitt, pengene går jo til en god sak heldigvis. Kanskje neste gang er det vår tur til å bli heldiggris. Så skynder vi oss hjem til strikketøy og TV. Med søvnige onger i hver vår neve. Men tilbake på Grendehuset er det langt fra slutt. Nå skal bøtteballetten til med langkost og klut. Ja, vi kan bare ane hvilken jobb som blir lagt ned for at alle her på øya og mange flere kan møtes til en passiar sånn over kaffekoppen. Det gjør oss godt i hverdagen, ja for psyken og skrotten. Så på vegne av Vellet og oss alle som på Skjernøya bor, en hjertelig takk både liten og stor.

Det var en gang ..... Fors. fra s. 6.

Jeg var ofte med Gunnar P. når han om kvelden skulle ut og kjølpe. Det var helst på Krågeboen, Makrellboen og ved Slettinga vi holdt oss. Dette var før krigen, og Gunnar røkte pipe. Da han en gang var sluppet opp for tobakk, ble jeg sendt ut til "Krambua" på Farestad for å gjøre nødvendig innkjøp. Jeg hadde heldigvis sykkel så det gikk fort å komme frem og tilbake. Bak disken i Krambua stod den myndige Johan Jenssen. Det var han som en gang i 30-årene ikke ville selge en 25-øres Freia Firkløver til 3 unge, men godt voksne Oslo-damer som ferierte i Sundet. Begrunnelsen var at de nok ikke hadde råd til å kjøpe en 25-øres sjokolade. Såvidt jeg husker, hadde de alle sammen jobb. Men vi må huske på at 30-årene var en meget vanskelig tid. Sett på bakgrunn av dette kan ok Jenssens standpunkt forstås.

Men tilbake til lyra. Det var en matnyttig fisk, velegnet til steking, koking og til fiskemat. Men best av alt etter min smak: Saltet og opphengt til tørk under gesimsen utenpå låveveggen. Kokt og servert med hvit saus eller smeltet smør var det rene delikatessen.

Kjølpefiske etter lyra ble også drevet av Flekkerøyfiskere som med sine hyttebåter passerte Sundet vestover på vei til Vårøykletten eller Nesekletten.

Forsettelsee neste nummer.....

Det var i krigens tid..... Fors. fra s. 7.

Alle radioer mätte leveres inn høsten 1941, sommeren når vi ble evakuert til Landøy hadde vi radioen med, Husker vi hørte nyheter om morgen etter at vi var kommet tilbake fra Rosnesskauen hvor vi hadde melket kyrne. Vi måtte ha melket ferdig før kl 06.00 om morgen, så vi gikk fra Landøy kl 04.00 Alle geværer måtte leveres inn etter nyttår 1941, Det var en god del som ble dradd inn fra Skjernøy, men etter en stund kunne få det utlevert igjen for en måneds tid på grunn av alkejakten. det var mye alker under krigen. Det var bare noen få som fikk igjen radioene og geværene, de kunne ikke finne dem igjen.

Skjernøylobber i fortid, nåtid og fremtid.

I forrige nummer av Skjernøyposten, ble det referert fra et gårdsmøte i Valvik, hvor man har vedtatt å fjerne den frie beiteretten for sau fra 14. oktober til 14. april fra samtlige gårdsbruk i Valvik. Dette er en ganske vesentlig avgjørelse, som kan være vanskelig å endre om fremtidens beboere skulle ha ønske om dette. Den bryter med svært lange tradisjoner, og også med muligheter for å drive med tradisjonelt småbrukdrift for svært mange av de gårdsbruk det er snakk om. Kombinasjonen av sommerbeite på holmer og fritt beite på Skjernøy om vinteren er en forutsetning for i det hele å kunne drive med denne tradisjonsrike næringen. De fleste bruk er så små at innegjerding ikke vil gi tilstrekkelig beite.
Jeg har vanskelig for å forstå en slik avgjørelse. Den frie beiteretten for sau er en gammel rettighet og tradisjon på Skjernøy. Og med bakgrunn i det selvsyn en hver kan gjøre seg ved å ta øya i nærmere øyesyn, burde man heller inspirere til øket husdyrhold. Øya holder svært mange steder på å gro igjen, og tidligere frodige jorder er blitt ugjennomtrengelig kratt, dette er trist, ikke minst når man tenker på tidligere generasjoners slit. I dagens samfunn fjerner dessverre mange mennesker seg fra naturen og innstilling til dyr blir unartulig og kunstig. Presset mot kystkulturen er stor, også mot den drivsform som i stor grad har formet kystens landskap og vegetasjon gjennom hundreder av år
I de senere årtider har vi hatt en stor materiell fremgang, ingen vil vel tro at en slik utvikling vil vedvare i det uendelige, småbrukene kan komme til heder og verdighet før man aner det. Beiteretten hører ikke fortiden til, den er en vesentlig del av gårdens verdi i nåtid og fremtid. De som er de sterkeste motstandere av rettighetene kjenner selvsagt til at den var på plass lenge før de ble født eller flyttet til øya. Og problemet er ikke større enn et gjerde, enten rundt hele sin eiendom eller deler av den. Etter min mening er det absolutt ikke saueeierne som skal gjerde inne, men de som ikke ønsker beiting som skal gjerde ute.

Jeg håper flere vil innse verdien av sauehold i fremtiden, ikke i vesentlig grad økonomiske verdier,for de er vel heller moderate, men gleden over nyfødte lam, velholdte gårder, et kulturlandskap i hevd, og det positive det er for så vel voksne og barn å ha nærkontakt med dyr. Selvsagt kan tidspunkt for slipping og stenging vår og høst og likeledes andre praktiske forhold diskuteres, men her bør også grensen gå.

Det vedtak som er fattet i Valvik, må være å forstå som en avtale disse grunneierne i mellom, og er vel ikke ment å omfatte andre, da dette i praksis vil være ugjennomførbart, uten å gjerde inn hele Valvik gård. Jeg håper andre vil tenke meget nøye gjennom konsekvensene før man tar en slik avgjørelse.

Fortsatt god og livlig sauedebatt i de kommende år, og god jul. Evert Knutsen

SMÅNYTT FRA ØYA.-

SKJERNØY HISTORIELAG

Historielaget er nå blitt 10 år. Flere av oss som sitter i styret har vært med siden starten av. En spennende tid har det vært, men nå ønsker noen av oss avløsning, så har du tid så ta kontakt med en av oss, eller møt opp på årsmøtet i mars.
Skjernøy historielag V/Inger Lise Ånensen.

LOBBEFESTEN.

Den årlige »lobbefesten» gikk i år av stabelen den 31. okt. Det var ca. 70 lobber samlet på Trege Marina sitt festlokale. Alle møtte fine og ny stelte i ulla, og hadde en gild kveld i sammen.

Sakset fra «Fæderlandsvennen»

Fredag 27. nov 1998.

Frafaller krav

MANDAL: Landbruksdepartementet har godtatt klagen fra Svein Arne Thuestad mot at allmennheten skal ha rett til å gå over eiendommen på Skjernøya til friområder sør for eiendommen.

Allmennhetens ferdsel var satt som betingelse for å gi konsesjon til kjøpet av den 16 dekar store eiendommen på Skjernøya, som ble kjøpt for 3.8 millioner kroner. Kravet var en sterk medvirkende årsak til at rogalendingen som først kjøpte eiendommen for et enda høyere beløp, trakk seg fra handelen. Den tidligere eieren har opparbeidet strandområdet med plen, lemmer og trapper. Dermed kan allmennheten gå langs stranda til friområder. Før opparbeidelsen var ikke det mulig. Men departementet mener området må karakteriseres som utmark og synes det ligger så langt unna husene at allmennhetens ferdsel ikke kan være sjenerende for eierne i utilbørlig grad. Husene ligger cirka 50 meter fra stranda.

Teknisk utvalg i Mandal mener at allmennhetens rett sikres gjennom friluftsloven, mens fylkeslandbruksstyret har ønsket vilkåret om allmennhetens rett. Departementet har uttrykt sterk tvil om sitt standpunkt og på grunn av tvilen valgt å følge kjøperens ønske.

Familien Thuestad hevdet i klagen at de ble utilbørlig sjenert av folk som har brukt ferdselsretten.

Fra Skjernøy vel.

Veilys i Skjernøysund

Det er en glede å melde at Skjernøy Vel har fått kr 33.000, - i tilskudd til veilys i Skjernøysund. Tilskuddet vil bli utbetalt når anlegget er ferdig. Etter vedtak fra siste årsmøte i Vellet, skal det montères 7 lyspunkter på strekningen fra brua og østover til avkjørslene ved Juvik. De 7 punktene vil bli koblet sammen med de to eksisterende. Da det i kommende år vil være flere små skolebarn i Skjernøysund, søkte man om midler fra aksjon skolevei, og fikk nevnte tilskudd. Resten av finansieringen kommer fra Skjernøy Vel, med kr 25.000, og egeninnsats.

Arbeidet er allrede i full gang. Terje Bydahl, som jobber i VAE, har tatt på seg hovedansvaret med montering av lyspunktene. Dette utgjør fratrekk for entreprenørutgifter på kr 10.000, - eks. avg. Bydahl har fått Sverre Gabrieldsen til graving, samt monteringsarbeid av kollega Kristian Walvik. Ellers har Berge og Skjernøysundsfolk stilt opp med rydding og tilrettelegging av området. Vi synes at folk som har engasjert seg i denne saken fortjener en ros for godt arbeid. Nå ser vi fram til ei «lysere og tryggere tid» langs svingene i Skjernøysund. Veilysene ble alt tent tirsdag 1. desember.....

Utbedring av trafikkfarlig Vei.

Vellet har fått svar fra Statens Vegvesen vedr. utbedring fylkesvei 203 Tregde ut mot Skjernøy. Det er særlig et stod i Skjernøysund, samt første venstresving mellom Brennevinsmyra og Homsvik. Vegvesenet kan ikke love at det blir midler til de ønskede tiltakene på kort sikt. De vil neste år se nærmere på en del parkeringsplasser/avkjørsler og rekverkbehov.

Flytting av Søppelcontainer fra

Bergstøbrygga. Vi har fått muntlig tilbakemelding fra Renovasjonsselskapet at søppelcontaineren vil bli flyttet nærmere «hytteparkeringene» til våren.

Innføring av ny renovasjons ordning i kommunen.

Det har vært usikkerhet og spørsmål blant lokalbefolkningen på hvordan den nye ordningen vil fungere i praktisk. I den anledningen arrangerte Vellet et informasjonsmøte 24. nov. på Grendehuset, hvor Morten Hetlevik fra Ma Ren var tilstede og svarte på spørsmål.

Det var stor oppslutning av folk fra alle gårder på Skjernøy. Mange utrykte at tjenestene fra Renovasjonselskapet ville bli dårligere enn dagens tilbud. Hovedårsaken er at de nye renovansjonsforskriftene for Mandalsregionen ikke gir mulighet for å kjøre på alle private veier. De nye bilene er større og kostnadene for store dersom en skal ha biler til kjøring på alle private veier. Det kan søkes dispensasjon for kjøring på privat vei, men da må veien tilfredsstille følgene krav:

¤ Minst fri bredde 2,8 m.
¤ Minst fri høyde 3,5m.
¤ Snuplass for stor lastebil, klasse LL.
¤ Tåle akseltrykk på 10 tonn.
¤ Stigning bør ikke overstige 10%.
¤ Praktisk framkommelighet for stor lastebil.

Som det framkommer av disse forskriftene, er det flere øybeboere som må frakte søppelbeholderne ned til fylkesvei. Folk fra

Fors.

Ytre Farestad vil få sin søppel hentet, da de altså ikke bor langs privat vei. Det arbeides med en løsning, hvor alternativet kan bli samme praktis som i dag.
Folk må selv ordne med plassering av sine beholdere, eller gå sammen med flere husstander om en fellesløsning. (se informasjons brosyre) Det er også mulighet til å forandre ordningen, hvis husstanden innen et år finner ut at det hadde vært bedre med en annen løsning. Dette vil ikke bli ekstra kostnader.
Som kjent ble ordningen utsatt av Bystyret. Den nye renovasjonsordningen vil sannsynligvis bli satt i gang 1. april neste år. Nå er det å håpe at vi i felleskap kan komme til en brukbar ordning som alle kan leve med. Det er kanskje en ide at husstandene på hver gård samles for å diskutere konkrete løsninger for hver husstand. (For de som ikke har gjort det).

Bebyggelseplan for Rosnes, og ytre og nedre Farestad.

Det er nå satt igang arbeid med å få ferdig bebyggelseplan for de aktuelle gårdene. Det er allrede ut fra kommuneplanen for Skjernøy lagt inn en del kriterier, som skal legges til grunn ved byggearbeid i området: «Målsetningen med planen og bestemmelsene er å bevare og til dels gjennomføre den kulturhistoriske verdifulle bebyggelsen og det særpregene bygningsmiljøet i området med omkringliggende ubebygd kulturlandskap. Området skal tilrettelegges for helårsbebyggelse» (§ 1.)
Romedal fra teknisk etat holdt et informasjonsmøte på Grendehuset 17. nov. for det aktuelle gårdene. Meningen var at folk skulle få mulig til å gi tilbakemelding, eller justere feil på kartet (henger på Grendehuset), før videre saksgang.
Det virket som det var et nyttig møte. Romedal noterte tilbakemeldingen han fikk og det var også feil plasseringer på kartet. Romedal vil rette på feilene før planen blir videre sendt bygningsrådet. Deretter skal bebyggelseplanen bli lagt ut til offentlig høring, hvor folk har muligheter til å sende klager/gi tilbakemelding før politisk behandling. Det er meningen at planen skal være ferdig i februar neste år.

Slutt fra vellet.

Vi minner om kontingenten.

I dette nummeret blir det vedlagt en postgiroblankett og prisen blir det samme som før kr 50. 00 pr. år. og i USA $ 10.00.

Reparasjonen av Skjernøybrua ble ferdig i midten av oktober. Da har de holdt på mere eller mindre siden første uken i juli. Håper broen står i mange år nå.

I Dyrstadvågen er det i høst sprengt og lagt ut to brygger og det vil tilsammen bli bygget tre sjøbuer.....

På Farestad er det igang bygging av to hus i tillegg til det som er under oppføring på Rødsteinen. Det er Ida Kristiansen som er igang med hus opp forbi Kapellet, og Dan Jenssen som holder på med tomtearbeid i Jensebråtet. Og flere hus vil komme på Farestad etterhvert.

Glatt føre.

Kom veldig uforberedt på en del Skjernøyfolk som skulle på jobb og skole en tirsdag i midten av oktober. Det var speil is på veien, og det resulterte at to biler kjørte utfor i Kapellbakken. I bunnen av Kniben på Farestad kjørte det først ut en bil og en motorsykkel, så bussen og så til sist Falken som skulle dra opp bussen opp på veien igjen. Den første glatta kommer alltid like overraskende.....

Det er tilflyttet et par i huset til Haraldstad på nedre Farestad. Det er Hanna Arntsen og Tore Dag Bøe. Vi ønsker de velkomne til øya og ønsker de vil finne seg godt til rette og trives her.

Ungdom i oppdrag.

Det er nå hele 6 stykker fra Skjernøy som er med i denne tverrkirkelige kristne bevegelsen, som går ut på evangelisering, hjelpearbeid, misjon, skole o.l.
Reidar Hågan Walvick har vært med i mange år med hjelpesendinger til Russland og Romania, han skal nå igjen reise for organisasjonen med hjelpesendinger til Bosnia. Han er sjåfør på hjelpesendingsbussen. Søsteren til Reidar, Gunnhild er fortiden på bibelskole i Trondheim og skal reise et par måneder til Rio De Janeiro med et evangeliseringsteem. Inger Marie Aalvik er for tiden på bibelskole i Oteren i Troms og skal reise med et evangeliseringsteem et par måneder i Afrika. Torunn som er søskenbarn til Inger Marie er på Grimerud i Ottestad som er en skole for ungdom i oppdrag. Hun er for tiden i Minsk i Hviterussland med hjelpesendinger. Torunn har tiligere sammen med Beate Syvertsen vært 6 måneder på bibelskole i Latvia. Beate Syvertsen jobber for tiden for Ungdom i oppdrag i Litauen. Elisabeth Christensen er fortiden på bibelskole i Ålesund og skal reise til et par måneder til Spania og Marokko med et evangeliseringsteem.
Opphold og reiser må de betale mesteparten selv, og det er ingen lønn; og de må forsake mye, men de har det igjen mange ganger de får oppleve av takknemlighet og omsorg. Det var som en sa etter et besøk i Hviterussland: «Det var som å gjenoppleve det som står i Apostelens gjerninger».

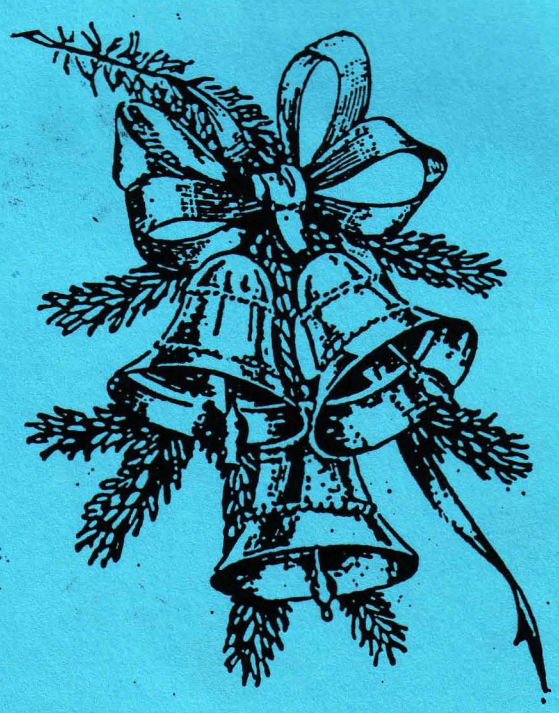

Litt om vær og vind.

Til nå har vi unnsloppet de store høststormene, og snøen har vi bare så vidt sett. En kuldeperiode hadde vi begynnelsen av november. lenge nok til at vi fikk lagt vinterdekk på bilene. Etter det en periode med vekslende regn og sol og nå i begynnelsen av desember har vi igjen en kuldeperiode.
Oktoberværet var veldig skiftene med mye vind og regn. Men siste halvdel i sept. var det en fin periode. Men vi må nok regne med litt av hvert. En har litt lett for å bli tung til sinns når det regner den ene dagen etter den andre.
Så runder vi av for denne gang og for dette år. Neste nummer av SKJERNØYPOSTEN kommer i mars 1999, da er SKJERNØYPOSTEN 30 år.
Vi vil takke alle som har vært med å bidra med stoff. De siste gangene har vi rett og slett hatt luksusproblemer, da vi har vært nødt å henge på en ekstra side, og ennå har vi noe liggende. Dette er jo bare moro. Vi synes det er så mye bedre å ha noe liggende enn ingen ting. Om innleggene blir liggende over en eller to ganger så lover vi at det skal bli tatt med.
Til slutt vil vi ønske alle SKJERNØYPOSTENS lesere en riktig god jul og et godt nyttår.

Red.

Vi minner om:

Julaftens gudstjeneste begynner kl 14.30

Unggomsforeningens Juletrefest 28. des. kl 17.00

Søndagsskolens Juletrefest 29. des kl 17.00.

Vel møtt.